

Казки про родину

Про неробу Юрка, маминого синка

ПРО НЕРОБУ ЮРКА, МАМИНОГО СИНКА

Мамин синок Юрцьо до двадцяти років і стеблини не перервав. Добре їв, пив, гуляв, ходив по селу, як пава, а батько з ранку до ночі робив та в старому дранті ходив. Юрасика в селі прозивали пестунчиком, цуцликом і як кому прийшло на язик. Та батькове терпіння увірвалося, і він сказав: - Досить я робив на тебе, забирайся з хати, дармоїде! Иди роби, як другі людські діти. Мати плакала, але нічого не помагало. Поклала своєму соколику в торбу солонини, бринзи, меду, білого хліба та й сказала: - Иди, синочку, та розум май, тяжкого не піднімай, низенько хребтик не згинай, холодочок не минай. В дорозі мамин синок одно думав: як би то добре жити і нічого не робити? Ішов він, ішов лісом та й вийшов на зелену поляну, бачить – на пні сидить дід з білою, як молоко, бородою. - Я, хлопче, ніколи не робив, не буду роботи, а все добре жив і буду жити. - А як би й мені не робити та добре жити? - Я тобі допоможу. Дам тобі одну вівцю. Коли тобі буде треба грошей, скажеш: “Овечко, потрясися”. Вона потрясється, а з-під хвоста посиплються гроші. Подякував Юрко і пішов. Зайшов у село, повернув у корчму і попросив їсти-пити. А як треба було платити, сказав: “Овечко, потрясися”. Овечка потряслася, і посипалися гроші. Корчмар хитро посміхнувся, а коли гість заснув як убитий, підмінив вівцю. Пестунчик пробудився і погнав овечку додому. - Ну, як, сінку, скільки заробив грошей? – запитав батько. - Мені не треба робити, я й так добре буду жити. Коли захочу – з цієї овечки гроші будуть падати, - відповідсін і сказав: - Овечко, потрясися! Але овечка й хвостом не махнула. Батько взяв сина, відлупцював добре та й послав знову роботу шукати. Пішов він до діда і розказав, що трапилось з його овечкою. Тепер дід дав йому маленьку шкатулочку, якій треба сказати: “Шкатулочко, відкрийся!” – і з неї посиплються гроші. Повернув Юрик у корчму, і тут знову так вийшло, як з овечкою. Дома як не просив, щоб шкатулка відкрилася, а грошей чортма. Мати плакала, а батько взяв кочергу та вигнав із хати пестунчика. Прийшов він знову до діда й почав жалуватися, нарікати. Дід погладив бороду і каже: - Даю тобі маленький барабан. Коли тобі треба буде грошей, скажеш: “До танцю”, а як буде доста – скажеш: “Із танцю”. “Тепер я вже не дам обдурити себе корчмареві, наперед грошу підготовлю”, - подумав Юрко. Вийшов із лісу і весело сказав: “До танцю”. В ту ж хвилину х барабана вийшло десять легінів із ціпами та почали неробу молотити, куди попало. Він верещав, плакав, ледве потім вимолвив: “Із танцю” – і легіні пропали, як під землю. Після цього Юрик проклинав діда всіма святими і чортами. - Не проклинай! Иди і того шахрая-корчмаря похрести, - почув він знайомий голос діда. Нероба взяв барабан і пішов у корчму. Наївся, напився, крикнув: “До танцю!” – і легіні взялися за корчмаря. Корчмар реве, стогне, а Юрик каже: - Віддай овечку і шкатулку. - Даю, даю, паночку, лиш не бийте. - Добре, - весело сказав Юрик і додав: “Із танцю!” – і легіні зникли. Віддав корчмар овечку і шкатулку, і мамин синок, наспівуючи, пішов додому. Не встиг переступити поріг, як похвалився: - Аж тепер я, мамо, буду добре жити і нічого не роботи. - Слава Богу, Юрцьо, - сказала мати, а батько посміявся над сином. - Не смійся, бо битий будеш, - погрозив син, а потім сказав: - Овечко потрясися! А овечка й вухами не стриже. Він розсердився і закричав: - Шкатулко, відкрийся! Шкатулка стоїть, як камінь при дорозі. Батько і сестри почали реготати, а мати сльозами вмилася. - Не регочіть, зараз будете плакати, сказав син і промовив: “Із батьком, і з сестрами до танцю!”. Увійшло десять легінів та давай періщити. Але не батька, не сестер, а сина і матір. Хто знає, як довго тривав би цей танець, якби в дверях не з’явився дідусь. Він махнув рукою, і легіні посідали, котрий куди. Дід сказав: - Нерозумна мати, яка змалку на привчає дітей працювати. Нещасний той синок, що чекає грошей від овечок і шкатулок. Лиш той гроші буде мати, який любить працювати. Як ти кажеш, мати? - Ой, ой, йой, і я так кажу, дідусю. - А ти як кажеш, Юро? - Ох-ох-ох, і я так кажу, дідусю Дід потряс бородою і зник, а за ним і легігі, і овечка, і шкатулка. Залишився тільки барабан. Юрко тиждень пролежав, а на другий – узявся за роботу. Допомагав батькові в господарстві, ходив робити в ліс. Чародійний барабан і донині береже

чесний, працьовитий Юрко. Я недавно чув, як він закричав: “До танцю!”, - і бачив, як десять легінів ціпами учили любити працю одного молодого дармоїда.